

Največji slovenski časnik
v Zdrženih državah.
Velja za vse leto... \$6.00
Za pol leta... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 241. — ŠTEV. 241.

NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 14, 1921. — PETEK, 14. OKTOBRA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

NOVA ORGANIZACIJA TEKSTILNIH DELAVCEV

ORGANIZACIJA, KI JE VZRASLA IZ POLOMA I. W. W., SKUŠA ZDRUŽITI ŠTEVILNA DEL AVSKA ZASTOPSTVA. — RADIKAлна IN NAPREDNA.

Načrti za amalgamacijo ali spojitve vseh neodvisnih tekstilnih unijs, ki so bile v velikem "defenzivno in ofenzivno zvezo", ki bo znana kot Federated Textile Union of America, so bili objavljeni v sredo zvečer v glavnem stanu Amalgamated Textile Workers of America na istočni 26. cesti v New Yorku.

Izjavilo se je, da bo nova federacija stvarjena skladno z idejami "ene velike unije" in da bo zastopala približno sto petdeset tisoč tekstilnih delavcev. Pričakuje se, da se bo združilo po tem načrtu osem glavnih zvez tekstilnih delavcev, ki niso sedaj spojene z United Textile Workers, katere organizacija pripada American Federation of Labor.

Amalgamated Textile Workers organizacija, ki je zasnovala ta načrt, obstaja izza spomladani leta 1919 ter je bila stvarjena, skladno z izjavami uradnikov, vsled izjavljanja Industrial Workers of the World organizacije v tekstilnih ali predilnih okrajih Paterson in Lawrence. Organizatorji so se izrekli za radikalen in napreden program industrijskega uniženja, temelječega na enotnosti.

Zastopniki prizadetih delavskih organizacij so imeli pred kratkim konferenco v New Yorku ter odobrili načrt za novo kooperativno akcijo, s katero je pričela Amalgamated Textile Workers. Sestavljena je bila ustava, katero se je sedaj predložilo članstvu tozadevnih unijs v odobrenje potoma splošnega glasovanja.

The American Federation of Textile Operatives, druga največja neodvisna unija tekstilnih delavcev v državi, ki ima več kot 20 tisoč članov, je že odobrila organiziranje nove zveze in isto velja glede Tapestry Carpet Workers. Članstvo Amalgamated Textile Workers, ki je največja neodvisna organizacija in ki predstavlja 60.000 delavcev, je bila prva, ki je odobrila ustavo.

Druge tekstilne unije, ki bodo glasovale glede načrta spojitve ali amalgamacije, so Amalgamated Lace Operatives of America, Body Brussel Weavers, American Federation of Full Fashioned Hosiery Workers in druge.

Pričakovati je, da bo glasovanje teh organizacij zaključeno v teku par tednov in da bo imel komitej, obstoječ iz po enega zastopnika vsake organizacije dne 3. decembra v New Yorku konferenco, da formalno organizira federacijo.

Mi smo predlagali novo spojitve tekstilnih organizacij, da predstavimo delodajalcem solidno fronto, — je rekel Russel Palmer, poslušajoči glavni tajnik Amalgamated Textile Workers. — Mi verujemo v radikalen ali napreden unionizem ter upamo, da se bomo potom stvarjenja ene velike unije lažje borili proti open shopu, krčenju delavskih plač ter za boljše pogoje v tekstilni industriji.

Pobirali bomo asessmente ter se finančno ojačili, da lahko izvajemo stave. Nadalje se bomo lahko kolektivno vdeleževali stavek ter dali bolj splošno v industriji občutiti našeko ekonomsko moč.

Federacija kot taka pa se ne bo vmešavala v avtonomijo posameznih skupin, iz katerih bo obstajala.

Naš cilj je spraviti skupaj vse tekstilne delavce ter dobiti v svoje vrste tudi United Textile Workers of America.

Namen federirane unije je skladno z ustavo "omogočiti tekstilnim delavcem Amerike, da

stalno izboljšujejo svoj položaj ter izpolnjujejo svoje obveznosti napram delavcem potoma agencije, ki bo vršila propagandno in vzgojno delo, posebno glede ciljev in metod uspešnega delavskega organiziranja za informacijo in dobrobit vseh tekstilnih delavcev."

Unija bo tudi dajala nasvete podrejenim organizacijam v slučaju boja in pomagala bo tudi pri organiziranju se neorganiziranih tekstilnih delavcev, kadarkoli se bo nudila prihrka ali se pojavila potreba.

Zvezo se bo financiralo potoma pobiranja asessmenta v znesku enega odstotka mesečne plače vsakega posameznega delavca in došlo se bo po posebne asessmente slučaju izprtij ali stavek.

HOWAT Odstavljen kot načelnik

Predsednik Lewis United Mine Workers je vpriporil drastično akcijo proti predsedniku distrikta.

Pittsburg, Kansas, 13. oktobra. Danes se je objavilo tukaj, da je John L. Lewis, mednarodni predsednik United Mine Workers suspendiral deseti, to je Kansas okraj United Mine Workers organizacije. Alkesander Howat in vsi drugi okrajni uradniki so bili sumarično odstranjeni in George Peck je bil imenovan poslušajočim predsednikom provizoričnega okraja.

Vsi lojalni premogarji v okraju bodo priznali začasne okrajne uradnike, — je izjavil Lewis v nekem sporočilu, v katerem je objavil suspendiranje.

Peck je danes zjutraj v nekem ugotovilu izjavil, da se morajo premogarji takoj vrniti na delo. Izjavil je nadalje, da bo še danes prevzel vodstvo okrajnega glavnega stana.

S Peckom vred je bil imenovan Thomas Harvey, suspendirani zakladničar Kansas okraja, provizoričnim tajnikom-zakladničarjem. Harvey je nasprotoval Howatu v unijskih zadevah Kansas okraja.

Peck in Harvey sta dobila naročilo, naj takoj prevzamata glavni stan, vse rekorde in ves denar premogarske organizacije v Kansasu.

Premogarji, ki so zastavljali v znamenje s simpatije s Howatom, zapuščajo Pittsburg okraj, da najdejo dela v drugih poljih.

Premogarji v Kansasu so zastavljali pred dvema tednoma, kot je takrat, ko sta odšla Howat in Dorehy v ječo v Columbus, da osedita kazen šestih mesecev radi kršenja postav, tikajočee se industrijskega razsodišča v Kansasu.

Vzrok akcije mednarodnega predsednika Lewisa pa je iskati v tem, da ni hotel Howat v družbi svojega okrajnega sveta poslati nazaj na delo stavarjev in Dean in Reliance rovih tekem pretekle spomladi. Mednarodna organizacija stoji na stališču, da so tozadevne stavek kršile dogovor z delodajalci in mednarodni svet je vsled tega naročil Howatu, naj pošlje ljudi nazaj na delo. Howat pa tega ni hotel storiti. Zadnja konvencija v Indianapolisu je vzdržala akcijo centralnega ali mednarodnega sveta, a Howat se vedno ni hotel pozvati ljudi nazaj na delo.

PO EKSPLOZIJ V OPFAU.

UPLIV FRANCIJE V PACIFIKU

Francija kontrolira otoke, ki imajo malo materialno vrednost in ki krijejo 1500 kvadratnih milj.

Washington, D. C., 13. oktobra. Dočim so se drugi narodi polastili otokov, ki predstavljajo trgovsko vrednost in vojaške prednosti, se je Francija polastila v Pacifiku otokov, ki predstavljajo le romantično in poezijo, kar je v polnem solastju z narodnim značajem.

Franciji pripadajo Tahiti in Marquesas, skupina, s katero je spojenih več bujnih povelj, — se glasi v buletinu Narodne zemljepisne družbe. — Francija je nadalje lastnica Nove Kaledonije, največjega otoka v južnem Pacifiku z izjemo Nove Zelandije. Nadalje se nahaja v posesti Francije še veliko število najmanjših in najmanj znanih otokov, katerih sploh ni videti na zemljepisnih prostornega oceana istočno od Avstralije. Vse posesti Francije leže južno od Avstralije. Nobena skupina ne leži višje kot najbolj severna točka avstralskega kontinenta.

Direktno istočno od Queenslanda v Avstraliji leži prva izmed francoskih posesti, katero obvladuje gorata Nova Kaledonija, Sibirija južnega morja tako z ozirom na dejstvo, da je nekoč služila kot kazenska kolonija, kakor glede bodočih ekonomskih in trgovskih možnosti. V tem prvem koraku francoskih posesti v Pacifiku leži tudi takozvano nizko Loyalty otočje, na katerem živijo pokristjani melaneški kamibali ali ljudje.

Severozapadno od Nove Kaledonije leže Novi Hebridji, katere upravlja skupno Francija in Anglija. Tekom zadnjih let se je priselilo veliko število pustoloverov in kolonistov na otoke Južnega morja in bilo prebivalstvo na Številnih otokih se izvanredno hitro menja. Do leta 1908. je bilo na Novih Hebridjih le nekaj 300 francoskih in 200 angleških priseljencev. Večina slednjih pa je objavljala iz misijonarjev.

Od onega časa naprej pa se je spoznal v Novih Hebridjih obljubljeno deželo. Naravna lepota in rodovitnost teh otokov sta predstavljala prava magnetna za Evropejce. Koruza obrodila trikrat na leto; kavo, ki raste tam, se visoko ceni; in nikjer, razen na Salomonskih otokih, ne obrodijo koka-palma tako obilno kakor na Hebridjih. Najslabša stvar na tem otočju je domače prebivalstvo. Domačini so krvoločni, zavratni in izdajalski, a imajo eno čednost, da so namreč skrajno poštenj in da ne obdrže zase niti najmanjše stvari, katero najdejo.

Domačini so leni in zelo razuzdani. Mesto poročnega prstana izbijajo stare ženske nevesti sprednja zoba iz čeljusti, kar zna-

VOJNA PROTI "HOME-BREW"

Trgovci ne bodo več smeli prodajati snovi za izdelovanje opojnih pijač. — Težke kazni.

Washington, D. C., 13. okt. — Prohibicijski komisar Haynes je danes napovedal vojno vsem, ki izdelujejo doma alkoholne pijače. Državni ravnatelji in drugi prohibicijski agenti so dobili povelje vpriporiti na vsako trgovino, ki prodaja hmelj in slad ter druge potrebščine za izdelovanje pijače. Detektivji se nimajo povelja vdirati v stanovanja privatnikov.

Pogon se je danes tukaj že začel. Detektivji so vdrl v sedem trgovin ter zaplenili za \$25,000 blaga. —

Vsak trgovec je bil stavljen pod varščino tisoč dolarjev.

SAMEGA SEBE VODI ZA NOS.

Washington, D. C., 12. okt. — Prohibicijski komisar Haynes je v nekem ugotovilu, ki je bilo izdano večeraj, izjavil, da smatra razmere z ozirom na prohibicijo za "skrajno zadovoljive". Trdil je nadalje, da se je javno mišljenje izpremenilo in da so pričele javne oblasti s časopisjem vred upoštevati "javno mnenje".

Z ozirom na New York, katerega je Haynes obiskal pretekli teden, je izjavil, da obvladujejo zvezni prohibicijski agenti tamonjski položaj popolnoma. Tudi hotelirji so objubili, da bodo sodelovali z oblastmi pri izvedenju prohibicijske postav. (Kdor pozna New York, ta ve tudi, da so take izjave neumne, ker je povsod lahko dobiti pijačo, če ima človek za to potrebni denar, kar se seveda ne velja v vsakem slučaju.)

JEKLARSKI TRUST ZA NEZAPOLNE.

Da pomore nezaposlenim bo United States Steel korporacija izdala deset milijonov dolarjev za razširjenje svojih industrijskih naprav. Razširjenja se bo zgradilo v okrajih, kjer je sedaj največje število jeklarskih delavcev nezaposlenih in kjer je gradilni material prilično poceni.

To je prvi korak od strani velepodjetnikov, da v velikem obsegu odpomorejo položaju, ki je nastal vsled nezaposlenosti. Druge korporacije bodo najbrž sprejele slične odredbe.

Akcija jeklarskega trusta je bila vpriporjena na sestanku finančnega komiteja, katerega se je vdeležil tudi predsednik trusta, sodnik Elbert Gary.

Da je dotična od tedaj naprej oddana.

IME TROCKI MU NI BILO VŠEČ

Mesar Trocki v Passaicu je trpel veliko škodo radi svojega imena, da si je nabavil drugo ime.

Passaic, N. J., 13. oktobra. — Ime Trocki je mogoče priljubljeno v Moskvi, a v tujakšnjem mestu gotovo ne. Za trgovca pomenja to ime celo veliko izgubo, kot je pripovedoval Benjamin Trocki s treščim glasom okrajnemu sodniku Watsonu. Sodnik je dal moža prav in od sedaj naprej bo lahko vsakdo čital nad majhno mesnico moža na 2. cesti. — Benjamin Travers, sveže meso, — mesto: — Benjamin Trocki, sveže meso. —

Rečem vam, je rekel Trocki pred sodnikom, — da ne more iti stvar še dalje tako naprej. Odkar se je pojavil oni drugi Trocki v Evropi, je prišel moj biznis propadati. Vsak dan je bilo slabše in ne preostaja mi drugega kot izpremeniti svoje ime ali pa opustiti trgovino, česar pa ne bi storil rad, ker sem že osemnajst let v tem poslu ter mislim, da se razumem nanj.

Izjudje prihajajo z denarjem v roki v mojo prodajalno, da si kupijo mesa, a kakorhitro zagledajo moje ime, zapuste prodajalno, kot da se podi kuga za njimi. Bil sem Trocki, gospod sodnik, in sicer dober Trocki, a ne morem ostati še nadalje Trocki ter prodajati v Passaicu meso. Če vam je prav, bi se osedaj naprej rad pisal Travers.

Sodnik je nato izjavil, da se strinja z njim ter mu dal dovoljenje, da se sme od sedaj naprej pisati Travers. Benjamin je takoj pohitel iz sodišča k prvemu plekarju, da naroči novo desko z napisom, ki bo od sedaj naprej blestel nad njegovo mesnico.

ZADNJA "GOLD STAR" MATI IZ DRŽAVLJANSKE VOJNE.

Southboro, Mass., 12. oktobra. Mrs. Nancy Fay, o kateri se glasi, da je bila zadnja "gold star" mati iz Državlanske vojne, je umrla tukaj v starosti sto in šestih let. Rojena je bila leta 1816 v Framington. Njen sin, Horatio, je padel v bitki pri Gettysburgu.

SMRT ZNANEGA GEOLOGA.

Toronto, Ontario, 12. oktobra. Joseph Wintrop Spencer, znan geolog ter prejšnji profesor na vseučilišču v Missouri, je umrl v nedeljo popoldne vsled bolezni, na kateri je zbolel pred štirimi tedni. Do pred enim letom je stalnoval v Washington, D. C.

ROJAKI NAROČATE NA "GLAS NARODA" NA VEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRŽENIH DRŽAVAH

WASHINGTON ŽALUJE ZA KNOXOM

SKOZI ŠTEVILNA LETA JE PREDSTAVIL ODLIČNO FIGURO V NAŠEM NARODNEM ŽIVLJENJU. — SLUŽIL JE POD MCKINLEY-EM. — SENAT IN ZBORNICA ODGODENA.

Washington, D. C., 13. okt. — Može iz vseh mogočih stanov so dali danes izraza svojemu občalovanju vspricho smrti senatorja Knoxa iz Pennsilvanije, ki je skozi tako številna leta zavzemal odlično mesto v narodnem življenju. Novica o smrti tega moža je prišla povsem nepričakovano, kajti senator se je ravnokar vrnil iz Evrope, navidez povsem dobrega zdravja.

Vse potrebno za pogreb bodo odredili še danes člani družine, ki bodo dospeli v glavno mesto.

Tako senat kot zbornica se bosta odgodila za danes, ko se bo sta sestala opoldne v znamenje žalosti.

Senator Knox je nenadoma zbolel zvečer, ko je ravno hotel stopiti v obednico v svojem domu na cesti K, da večerja. Zadel ga je kap in umrl je v teku petnajstih minut, ne da bi zopet prišel k zavesti. Ob času smrti sta se nahajala pri njem njegova žena in njegov tajnik Martin.

Philander C. Knox je bil generalni pravdnik v kabinetih predsednikov McKinleyja in Roosevelta, državni tajnik v kabinetu predsednika Tafta, nakar je bil izvoljen senatorjem Združenih držav.

Senator Knox se je aktivno vdeležil boja v senatu leta 1919 in 1920 proti odobrenju ali ratifikaciji versailske mirovne pogodbe. Se v času, ko se je sestavljalo to mirovno pogodbo, je imel v senatu govore, v katerih je zahteval, naj se dogovor glede Lige narodov izloči iz mirovne pogodbe. Predložil je resolucijo v tem smislu, katero je senat tudi sprejel in nadalje resolucijo proti imenovanju ameriških delegatov pri reparacijski komisiji. Sestavil je tudi eno izmed številnih resolucij, predloženih senatu, tikajočih se sprejema mirovne pogodbe z rezervacijami.

Pozneje je bil senator Knox avtor resolucije, katero je sprejel senat maja meseca leta 1920 in ki je proglašala mir z Nemčijo. Tudi to resolucijo je vetiral predsednik Wilson.

Senator Knox je prvič stopil v široo javnost, ko ga je predsednik McKinley leta 1901 imenoval generalnim pravdnikom. To svoje mesto je ohranil tudi pod predsednikom Rooseveltom, dokler ni bil imenovan senatorjem Združenih držav iz Pennsilvanije, da stopi na mesto pokojnega senatorja Quay.

Kot državni tajnik v kabinetu Tafta je inauguriral aktivno politiko, da pospeši razširjenje ameriške trgovine v inozemstvu, kar so nekateri označili kot "delarsko diplomacijo". Ta izraz je bil izprva skovan, v namenu, da se smeši prizadevanja Knoxa, a slednji je pozneje izjavil, da je ponosen na ta izraz.

Knox se je rodil v Brownsville, Pa. leta 1853. Postal je odvetnik leta 1875 in predsednik Grant ga je imenoval pomožnim pravdnikom Združenih držav za zapadno Pennsilvanijo leta 1877. To svoje mesto pa je kmalu zapustil ter se lotil svojega odvetniškega posla, ki je bil zelo dobičkonosen. Njegovo stalno bivališče je bilo v Pittsburghu in v Valley Forge, Pa. je imel farmo.

PROFITIRSTVO S SLIVAMI.

San Francisco, Cal., 11. okt. — Slive, za katere dobiva californijski farmer po šest ali sedem centov funt, prodajajo v Chicagu na drobno po 40 ali 45 centov funt, — skladno z John Richertom, načelnikom delegacije čikaških občinskih svetovalec, ki so obiskali Californijo v namenu, da se informirajo glede cene glavnih živil na mestu njih produkcije.

Richert je v svojem ugotovilu navedel slučaj sliv kot primero velike zevi, ki zija med proizvajalcem in konsumentom. Preiskava je predložila njegovi delegaciji, — je rekel, — da ni profitirstvo kot obstaja, greh proizvajalcev ali njih nakladnih družb, temveč da ga je iskati nekje med Californijo in Chicagom.

Knjige!

Slovenic Publishing Company je dobila te dni del ogromnega naročila knjig iz starega kraja. Knjige so vsakovrstne: zabavne, poučne, poezije, zbrane spisi itdi. Te dni bomo objavili cenik zaloge, ki jo imamo. Splošen cenik objavimo tedaj, ko bo zaloga popolna. Naročite le tisto, kar boste videli v ceniku.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
(Advertisement)

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

so potom naše banke izvršujejo po nižji ceni, zanesljivo in hitro.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpoložila na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.			
300 kron	 \$ 1.60	1,000 kron	 \$ 5.00
400 kron	 \$ 2.10	5,000 kron	 \$24.00
500 kron	 \$ 2.60	10,000 kron	 \$47.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpoložila na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.			
50 lir	 \$ 2.55	500 lir	 \$22.00
100 lir	 \$ 4.60	1000 lir	 \$43.00
300 lir	 \$13.50		

Nemška Avstrija:

Razpoložila na zadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.			
1,000 nem.-avstr. kron	\$ 1.30	10,000 nem.-avstr. kron	\$11.00
5,000 nem.-avtr. kron	\$ 6.00	50,000 nem.-avstr. kron	\$50.00

Vrednost denarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natčne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne kot nam poslani denar dospe v roke.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo zanjamo izvrševanje ugodne pogoje, ki bodo velike koristi za vas, ki se iz ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslali najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York
(Advertisement)

